

Els polítics, a la pantalla petita

El vídeo també fa campanya

Esquerra Republicana de Catalunya ha revolucionat la campanya amb el seu vídeo de propaganda electoral: per primer cop un partit polític recorre premeditadament a la ficció per comunicar-se amb l'electorat. ¿S'ha obert una nova era?

El vídeo d'ERC consisteix en un telenotícies fictici que recrea la futura República Catalana. En primera instància apareix Àngel Colom com a president de Catalunya rebent les credencials de l'ambaixador escocès (Escòcia es troba avui en procés cap a la independència) en presència dels ambaixadors "del Regne d'Espanya, Flandes, Alemanya, EUA i el nunci apostòlic" (una Catalunya reconeguda internacionalment). En la notícia següent el president Colom lliura uns premis a uns

El telenoticiari d'ERC recrea la futura Catalunya independent.

poetes andalusos, i agraeix "el suport dels ciutadans d'origen andalus, espanyol i gallec en el referèndum de la independència". L'acte s'acaba amb una ballada de sevillanas i el cant dels Segadors (una Catalunya integradora, sense conflicte civil). Tot seguit, el locutor explica que el representant de la UNESCO "felicita Catalunya per la política ambiental que desenvolupa" (una Catalunya ecològica). La següent notícia és, segurament, la més espectacular: "el govern es-

ARXIU

CiU explota al màxim la imatge de Jordi Pujol, el seu principal actiu electoral.

ARXIU

panyol ha demanat al català un crèdit preferencial. El governador del Banc Central de Catalunya és partidari de concedir-lo" (una Catalunya tan pròspera econòmicament que es permet el luxe d'atorgar crèdits a Espanya). A partir d'aquí comença la presentació dels quatre caps de llista republicans: Ernest Benach visita les terres de l'Ebre acompanyat de Colom i presenta el pla d'industrialització previst per a la zona (una Catalunya equilibrada territorialment); Josep Maria Reguant anuncia des de Ba-

Un cop s'acaba el telenotícies fictici apareix en pantalla Àngel Colom que, després d'advertir que tot el que hem vist fins en aquest moment era ficció, afirma que "Catalunya encara no és independent, però si la majoria ho volem ho serà". I per acabar, la proclama de Macià: "Catalans, Catalunya!".

El vídeo d'ERC s'ha convertit en un dels fets més comentats de la campanya. L'originalitat i l'atreuiment de la idea han passat, en aquest cas, pel damunt d'alguns defectes formals: el presentador

amb Mário Soares, George Bush, Boris Ieltsin, Francesco Cossiga, Henry Kissinger, el Sant Pare, la Mare Teresa de Calcuta i Pérez de Cuéllar.

Immediatament després de la projecció exterior, el vídeo entra de ple en l'explicació de l'obra de govern. Una successió de dades, xifres i gràfics difícilment assimilables per l'espectador, tot acompanyat d'una música molt dinàmica. Transmet la sensació d'obra feta, de feina constant, en tots els camps.

Acabat aquest repàs apareix Pujol da-

Els socialistes no confien tant com CiU en la figura del seu candidat i prefereixen donar joc a altres elements.

ARXIU

nyoles que els habitatges de promoció pública continuaran gaudint de finançament especial (una Catalunya amb un habitatge de fàcil accés); i Miquel Pueyo, cap de llista per Lleida, defensa la dotació econòmica per a l'ensenyament de l'aranès (una Catalunya que respecta les minories).

Seguidament, el locutor presenta un informe elaborat pel Fons Monetari Internacional que analitza "la bona situació de l'economia catalana": disminució substancial dels impostos, reducció del dèficit públic, reactivació de la inversió i el consum privat, i un índex de desocupació que se situa un punt i mig per sota la mitjana europea (s'insisteix en la idea d'una Catalunya econòmicament potent). El Catalunya Telenoticiari es tanca amb les prediccions meteorològiques, i hi apareix per única vegada el marc nacional dels Països Catalans. Al llarg del vídeo no queda clar l'abast territorial de l'estat català.

del Telenoticiari no ho fa gens bé, no sempre les imatges tenen credibilitat suficient, i s'hi perceben alguns problemes de so. Defectes que es poden atribuir a la manca de temps i de mitjans.

CIU: PUJOL, PUJOL, PUJOL

CiU és conscient que el seu principal actiu electoral té un nom, Jordi Pujol, i el vídeo de la campanya n'és fidel reflex. Els especialistes convergents han triat un model clàssic, molt ben elaborat i treballat fins a l'últim detall. Els primers fotogrames presenten un repàs biogràfic del candidat: va estudiar al Col·legi Alemany, Medicina a la Universitat, casat i pare de set fills i té un historial catalanista que l'ha portat a la presó. Des del primer moment Pujol és el protagonista del vídeo. Es destaquen especialment els contactes exteriors duts a terme pel president aquests últims dotze anys. Pujol apareix encaixant la mà, entre altres,

vant la càmera. Imatge institucional: dempeus, davant la taula del seu despatx, amb la senyera al fons. Pujol es mostra convincent, no dubta, sap el que ha de dir perfectament de memòria —potser ho llegeix d'una pantalla de teletext— i transmet un missatge d'esperança i de continuïtat. Parla molt en primera persona, i recorda el que ja s'ha dit al començament del vídeo: "he dedicat la meua vida a aquesta causa". L'última part és una seqüència d'imatges de mítings electorals multitudinaris en què apareix un Pujol triomfant. En aquestes imatges tenim oportunitat de veure per primer cop un dirigent de CiU diferent de Pujol. És Miquel Roca. El vídeo no ven Convergència. Ven Pujol.

Tot el contrari del PSC. Obiols no deu vendre tant. El vídeo comença fent-se la pregunta "¿com som els catalans?", que dóna pas a una successió de respostes de 'gent del carrer'. Hi apareix el pagès, la perruquera, l'estudiant, la mestressa de

Un Rafael Ribó dialogant escolta els problemes dels joves que el volten a l'estil *kumbaià*.

ARXIU

casa, el mecànic, l'oficinista, la venedora del mercat, el fuster... Les respostes són variades, tant pel contingut com per l'idioma en què s'expressen: "som unes persones ideals", "*inteligentes*", "col·luts", "treballadors", "*hay de todo, buenos y malos*"...

Llavors apareix Obiols davant la càmera. Assegut, contra un fons blanc i el logotip del partit en un racó de la pantalla. L'acompanyen quatre persones: Pepi González, una noia que busca feina i que es queixa que a tot arreu li demanen

vot per desplaçar 'a *derecha*' del govern de Catalunya.

Aquest és un dels tres vídeos que el PSC fa servir en aquesta campanya, i l'únic que, al moment de tancar aquesta edició, havia estat emès per televisió.

INICIATIVA I ELS JOVES

Iniciativa per Catalunya (IC) també ha posat en joc diferents vídeos sectorials, però només un havia estat emès abans de tancar aquesta edició. Es tracta del

avui impedeix el diàleg a Catalunya. Com a acompanyament sonor IC tria el mateix que a l'última campanya: un toc de continuïtat.

UN PP COMARCALISTA I BILINGÜE

El vídeo del PP és probablement el més barat de tots cinc. Després d'unes idíl·liques imatges de ciutadans passejant o treballant mentre la veu en *off* reclama una Catalunya de tots, apareixen els caps de llista de cada circumscripció

Vidal-Quadras, afònic com sempre, adverteix contra "els excessos del nacionalisme".

ARXIU

experiència ("¿si no he treballat mai com puc tenir experiència?", es demana); Manuel Gallardo, sindicalista, que fa una defensa de la Formació Professional; Josep Maria Rané, diputat socialista; i Josep Maria Feliu, alcalde de la petita població d'Anglès, que es queixa de la desatenció que el govern de Pujol té envers les comarques deprimides; Obiols conversa distesament amb tots quatre. Si li parlen en castellà, contesta en castellà. S'ofereix la imatge d'un Obiols conversador i obert, defensor dels joves i dels treballadors.

Un primer pla del logotip del partit dona pas a tres destacats socialistes que demanen el vot per a Obiols: Antoni Siurana, paer de Lleida, que parla de la importància dels ajuntaments; Antoni Castells, home clau en la recent negociació del finançament autonòmic i figura en alça del socialisme català; i Manuela de Madre, alcaldessa de Santa Colomà de Gramenet que, en castellà, demana el

que toca la problemàtica juvenil. En primer lloc apareix Ribó en un míting denunciant la coincidència entre PSOE i CIU en tots els temes d'estat. Tot seguit, la imatge de Ribó acompanyat d'una desena de joves que, asseguts en cadires de fusta i disposats en cercle al més pur estil *kumbaià*, conversen amb el candidat. L'escenari és un pavelló polisportiu absolutament buit i fosc. En una cantonada il·luminada hi ha les cadires. Ribó escolta interessat els problemes que els joves li plantegen. Alguns dels joves tenen el típic aspecte *progre*: cabells llargs, mocador de coll a l'estil palestí... Alguns parlen en català, d'altres en castellà. La conversa entre Ribó i els joves és la part central del vídeo. La intenció és semblant a la del vídeo socialista: presentar la imatge d'un candidat obert, afable i dialogant. L'espai electoral d'IC acaba amb un Ribó en primer pla explicant què vol dir el lema electoral: "una esquerra sense fronteres" per trencar el mur que

provincial. La il·luminació, d'un color marronós, és molt desafortunada.

El PP ha fet dues versions del vídeo, l'una en català i l'altra en castellà. No volen sentir, com diuen a la campanya, "l'angoixa de la llengua obligatòria". Tots quatre parlen el dialecte de les seves comarques i recorden el missatge central d'Aznar: votar PP és votar centre. El candidat per Lleida rebla el clau: "el vot al PP és el vot al futur govern d'Espanya, és un vot decisiu per a moderar els excessos nacionalistes". Josep Curto, candidat per Tarragona, ho remarca: "a problemes catalans d'estat, partits catalans d'estat". El candidat a president, Aleix Vidal-Quadras, és l'últim a parlar. Vol "una Catalunya oberta, que no estigui aïllada de la resta d'Espanya". Afònic, com sempre, promet solucions a la droga, la delinqüència, la contaminació ambiental i als problemes de l'habitatge. La imatge final: una nena que somriu i va amb bicicleta. És feliç.

Eduard Voltas